

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 35685

(13) A

(51) 6 C04B28/04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) КОМПЛЕКСНА ДОМІШКА ДО БЕТОННОЇ СУМІШІ

(21) 97125839

(22) 05.12.1997

(24) 16.04.2001

(33) UA

(46) 16.04.2001, Бюл. № 3, 2001 р.

(72) Ковтун Олександр Михайлович

(73) Науково-виробниче підприємство "міс-тім"

(57) Комплексна домішка до бетонної суміші, що містить відхід коксових заводів на основі роданіту та тіосульфату натрію, лігносульфонат технічний, яка **відрізняється** тим, що додатково містить меласну післяспиртову барду в співвідношенні компонентів, відповідно, ваг.ч.: (5-10):(1-2):(2-8) в перерахунку на суху речовину.

Винахід відноситься до області будівельних матеріалів, а саме до виготовлення збірних та монолітних бетонних та залізобетонних виробів і конструкцій взимку без теплової обробки.

Відома домішка до бетону, що містить нітрит натрію (1).

Домішка забезпечує тверднення бетону за температури мінус 15°C.

Недоліком відомої домішки є висока витрата домішки, що ускладнює технологію застосування і приготування бетонної суміші.

Відомий спосіб приготування суперпластифікатора для бетонної суміші шляхом змішування післядріжджевої барди з тенардітовою природною сіллю на основі сульфату натрію (2).

Недоліком даного способу є низька міцність бетону, що твердне за температури мінус 15°C.

Відома домішка до бетону, що містить розчин відпрацьованих відходів сіроочистки коксових газів на основі роданіту та тіосульфату натрію і лігносульфонат технічний у співвідношенні, відповідно, ваг.ч. (5-10):(1-3) в перерахунку на суху речовину (3).

Недоліком відомої домішки є те, що бетон характеризується низькою міцністю тверднення за температури мінус 15°C.

Ця домішка вибрана за прототип.

В основу винаходу поставлено задачу отримати комплексну домішку до бетонної суміші на основі відходів сіроочистки коксових газів роданіту та тіосульфату натрію і лігносульфонату технічного шляхом додаткового введення меласної післяспиртової барди в співвідношенні, відповідно, ваг.ч. (5-10):(1-2):(2-8) в перерахунку на суху речовину, що забезпечує ріст міцності бетону в твердненні за температури мінус 15°C.

Меласна післяспиртова барда (ТУ України 45-923) густиною (1,035-1,35)г/см³ утворюється в процесі ректифікації спирту і містить наступний речовинний склад: гліцерин 6-12; бетаїн 9-20; амінокислоти 15-25; органічні кислоти 3-10; редукуючі речовини 4-6; колоїди 13-15; склад твердого залишку барди містить мінеральні сполуки на основі: калію 8-12; натрію 1,5-2,5; кальцію 0,5-2,5; сульфатних іонів 0,6-16,6; іонів хлору 0,9-5,5.

Органічні компоненти в складі меласної післяспиртової барди утворюють з роданітом натрію органо-мінеральні комплекси, що є криогідратами. В залежності від концентрації, криогідрат зберігає активну розчинну форму до низьких від'ємних температур (мінус 25°C і нижче). За температури тверднення бетону до мінус 15°C концентрація криогідрату зростає через кристалізацію частини води. Таким чином, солі-прискорювачі тверднення цементу в складі комплексної домішки залишаються в активній формі за низьких (від'ємних) температур завдяки утворенню криогідрату, що сприяє росту міцності бетону, що твердне за температури до мінус 15°C.

Крім того, процес гідратації цементу за від'ємної температури супроводжується екзотермією, що додатково активізує водний розчин та сприяє прискоренню тверднення бетону за низької температури навколишнього середовища.

Приклад, 100 г кристалічного роданіту та тіосульфату натрію розчиняють з 20 г лігносульфонату технічного концентрацією 40% та 350 г 8%-ного розчину меласної післяспиртової барди. Отриману комплексну домішку вводять в бетонну суміш в кількості 1,5% від маси цементу (п. 9, таблиця). Бетонну суміш готують шляхом змішування портландцементу активністю 40,0 МПа, води, щебеню гранітного фракцією 5-20 мм, піску кварцово-

(13) A

(11) 35685

(19) UA

го з модулем крупності 1,6 взятих в кількості, відповідно кг/л: 350:165:1350:570. Легковкладність бетонної суміші за осадкою стандартного конусу 8 см. З бетонної суміші після введення комплексної домішки в кількості 1,5% від маси цементу і перемішування до однорідної суміші формують зразки-куби розміром 100x100x100 мм, вимірюють початкову температуру бетонної суміші і одразу встановлюють в морозильну камеру за температури мінус 15°C на тверднення протягом 28 діб, після чого зразки розвантажують з морозильної камери і зберігають за нормальних умов протягом 3-4 год., після чого випробовують на пресі на міцність на стиск. Паралельно випробовують серію зразків бетону, що зберігалась протягом 28 діб в нормальних умовах. Результати випробувань - п. 14 таблиця.

За вмісту меласної післяспиртової барди в комплексній домішці в співвідношенні менше 2 або більше 8 міцність бетону, що твердне за температури мінус 15°C знижується, відповідно, через недостатню кількість криогідрату в першому випадку,

та через сповільнення сахарами гідратації цементу в другому випадку, що зменшує ефективність домішки.

За витрати комплексної домішки в кількості менше 1% від маси цементу міцність бетону знижується через недостатню кількість солей-прискорювачів в цементній суспензії, що зменшує ефективність домішки.

За витрати комплексної домішки в кількості більше 2% від маси цементу міцність бетону знижується через сповільнюючу тверднення дію сахарів в складі комплексної домішки, що зменшує ефективність домішки.

Література:

1. И.В. Шихненко. Справочник инженера технолога по производству железобетона, - К.:Будівельник, 1989, - С. 88-89.

2. Заявка СССР № 1835397, C04B 28/04, 21.03.91.

3. Патент Росії № 31887, C04B 28/04, 27.05.93.

Таблиця

№ п/п	Співвідношення компонентів комплексної домішки, ваг.ч.			Витрати комплексної домішки в% від маси це- менту	Міцність, МПа, в віці 28 діб за температури, °С	
	Роданіт і тіосу- льфат натрію	Лігносульфонат технічний	Мелясна після- спиртова барда		-15	+20
Контрольні						
1	Без домішок				3,5	26
2	-	-	1	0,35	3,7	30
3	-	-	1	0,65	3,1	21
Прототип						
4	5	3	-	0,1	3,8	35
5	10	1	-	2,0	4,0	32
6	7,5	1,5	-	1,5	3,8	36
В межах заявленого						
7	5	2	5	1,0	5,0	34
8	5	2	5	1,5	5,3	35
9	5	2	5	2,0	7,1	33
10	10	1	5	1,0	5,3	35
11	10	1	5	1,5	6,1	35
12	10	1	5	2,0	7,8	33
13	7,5	1,5	2	1,0	5,0	36
14	7,5	1,5	2	1,5	6,5	32
15	7,5	1,5	2	2,0	8,8	30
16	7,5	1,5	8	1,0	7,4	31
17	7,5	1,5	8	1,5	8,2	28'
18	7,5	1,5	8	2,0	7,0	26
19	7,5	1,5	5	1,0	6,6	37
20	7.5	1,5	5	1,5	8,7	38
21	7,5	1,5	5	2,0	10,2	32
Поза межами заявленого						
22	7,5	1,5	1	1,5	4,3	-
23	7,5	1,5	13	1,5	2,8	-
24	7,5	1,5	5,0	0,5	3,5	-
25	7.5	1.5	5.0	3,0	3,0	-

Примітки. 1. Початкова температура бетонної суміші +18...+20°C

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60х84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22
